

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 121/10
V Lucemburku dne 16. prosince 2010

Rozsudek ve věci C-137/09
Marc Michel Josemans v. Burgemeester van Maastricht

Zákaz přístupu nerezidentů do nizozemských „coffee shopů“ je v souladu s právem Unie

Toto omezení je odůvodněno cílem spočívajícím v boji proti drogové turistice a obtěžujícím jevům, které s sebou přináší, tedy cílem souvisejícím jak s udržováním veřejného pořádku, tak s ochranou zdraví občanů, a to na úrovni členských států i Unie.

Podle zákona z roku 1976 o omamných látkách (Opiumwet 1976) je v Nizozemsku zakázáno držení, obchodování, pěstování, převážení, výroba, dovoz a vývoz omamných látek, včetně konopí a jeho derivátů. Tento stát nicméně ve vztahu ke konopí uplatňuje politiku tolerance. Tato politika se projevuje zejména zřízením coffee shopů, které jsou určeny hlavně k prodeji a užívání této tzv. „měkké“ drogy. Místní orgány mohou povolit taková zařízení, pokud splňují určitá kritéria. V řadě coffee shopů jsou prodávány také nealkoholické nápoje a potraviny.

S cílem omezit drogovou turistiku, či jí dokonce zabránit vložila obecní rada Maastrichtu rozhodnutím ze dne 20. prosince 2005 do obecně závazné místní vyhlášky kritérium bydliště, a zakázala tak všem provozovatelům coffee shopu, aby umožnili přístup do svého zařízení osobám, které nemají své skutečné bydliště v Nizozemsku.

Marc Michel Josemans provozuje v Maastrichtu coffee shop „Easy Going“. Na základě dvou zjištění potvrzujících, že osobám, které nemají bydliště v Nizozemsku, byl umožněn přístup do tohoto coffee shopu, Burgemeester van Maastricht (starosta Maastrichtu) toto zařízení rozhodnutím ze dne 7. září 2006 dočasně uzavřel.

Marc Michel Josemans podal proti tomuto rozhodnutí stížnost. Tvrdí, že dotčená právní úprava představuje neodůvodněné nerovné zacházení mezi občany Unie, konkrétně je pak podle něj osobám, které nemají bydliště v Nizozemsku, odepřena možnost zakoupit nealkoholické nápoje a potraviny v coffee shopech, což je v rozporu s právem Unie. V tomto kontextu se Raad van State (státní rada), které byl spor předložen, dotazuje Soudního dvora.

Soudní dvůr nejprve připomíná, že škodlivost omamných látek, včetně omamných látek z konopí, jako je marihuana, je obecně uznána a že jejich prodej je zakázán ve všech členských státech, s výjimkou přísně kontrolovaného obchodu, kdy jsou používány pro lékařské a vědecké účely. Tato právní situace je v souladu s jednotlivými mezinárodními instrumenty, zejména s několika úmluvami Organizace spojených národů, na jejichž tvorbě členské státy spolupracovaly nebo k nimž přistoupily, jakož i s právem Unie.

Jelikož je začlenění omamných látek do hospodářského a obchodního oběhu Unie zakázáno, nemůže se provozovatel coffee shopu dovolávat svobod pohybu nebo zásady zákazu diskriminace, pokud jde o činnost spočívající v prodeji konopí.

Pokud jde o činnost spočívající v prodeji nealkoholických nápojů a potravin v takových zařízeních, starosta Maastrichtu, jakož i nizozemská, belgická a francouzská vláda se domnívají, že tato činnost je zcela druhotná ve vztahu k prodeji konopí a nemůže mít vliv na řešení sporu.

Soudní dvůr tuto tezi nepřijal a má za to, že v tomto kontextu se může takový provozovatel účinně dovolávat svobod pohybu.

Prodej nealkoholických nápojů a potravin je podle Soudního dvora restaurační činností. Dotčená právní úprava tak musí být přezkoumána z hlediska volného pohybu služeb.

Soudní dvůr konstatuje existenci omezení výkonu této svobody v rozsahu, v němž provozovatelé coffee shopů nemají právo prodávat legální zboží osobám, které mají bydliště v jiných členských státech, a tyto osoby jsou z využívání takových služeb vyloučeny.

Toto omezení je nicméně odůvodněno cílem spočívajícím v boji proti drogové turistice a obtěžujícím jevům, které s sebou přináší.

Cílem této právní úpravy je totiž ukončit obtěžování způsobené velkým počtem turistů, kteří chtějí koupit nebo užívat konopí v coffee shopech v obci Maastricht. Podle informací poskytnutých starostou Maastrichtu přiláká čtrnáct coffee shopů této obce přibližně 10 000 návštěvníků za den, tedy o něco více než 3,9 milionů za rok. Ze všech těchto návštěvníků 70 % nemá bydliště v Nizozemsku.

Starosta Maastrichtu a nizozemská vláda uvádí, že problémy spojené s prodejem „měkkých“ drog, které vznikají v této obci – různé formy obtěžování a trestné činnosti, rostoucí počet nezákonných míst, kde se prodávají drogy, včetně „tvrdých drog“ – se s drogovou turistikou zhoršily. Belgická, francouzská a německá vláda poukazují na narušování veřejného pořádku, které tento jev, včetně nedovoleného vývozu konopí, způsobuje v jiných členských státech než v Nizozemsku, zvláště pak v jeho sousedních státech.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvádí, že boj proti drogové turistice a obtěžujícím jevům, které s sebou přináší, spadá do rámce boje proti drogám. Souvisí jak s udržováním veřejného pořádku, tak s ochranou zdraví občanů, a to jak na úrovni členských států, tak na úrovni Unie. Tyto cíle představují legitimní zájem, který může v zásadě odůvodnit omezení povinností uložených právem Unie, byť by se jednalo o povinnosti uložené na základě takové základní svobody, jako je volný pohyb služeb.

Soudní dvůr zdůrazňuje, že zákaz přístupu nerezidentů do coffee shopů je opatřením způsobitelným podstatně snížit drogovou turistiku, a díky tomu omezit problémy, které s ní souvisejí.

Pokud jde o možnost přijmout opatření, která jsou méně omezující pro volný pohyb služeb, Soudní dvůr konstatuje, že se podle údajů poskytnutých starostou Maastrichtu, jakož i nizozemskou vládou ostatní opatření zavedená k boji proti drogové turistice a obtěžujícím jevům, které s sebou přináší, ukázala jako nedostatečná a neúčinná ve vztahu ke sledovanému cíli.

Co se týče možnosti povolit nerezidentům přístup do coffee shopů s tím, že jim bude odmítnut prodej konopí, Soudní dvůr uvádí, že není snadné dohlížet a přesně kontrolovat, že tento produkt není nerezidentům prodáván ani že jej neužívají. Mohlo by krom toho dojít k tomu, že takový přístup bude podporovat nedovolený obchod nebo následný prodej konopí nerezidentům ze strany rezidentů uvnitř coffee shopů.

Soudní dvůr krom toho uvádí, že dotčená právní úprava nijak nebrání tomu, aby osoba, která nemá bydliště v Nizozemsku, navštívila v obci Maastricht jiná restaurační zařízení, aby zde konzumovala nealkoholické nápoje a potraviny. Podle nizozemské vlády je takových zařízení více než 500.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehocki ☎ (+352) 4303 5499

www.curia.europa.eu

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📞 (+32) 2 2964106